

Нижнекамский филиал Учебно-методического центра по гражданской обороне и чрезвычайным ситуациям Республики Татарстан

ПАМЯТКА

**Правила поведения
при провале под лед**

Татарстан Республикасының Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр өчен укыту һәм методик үзәкнең Нижнекамск филиалы

ИСТӘЛЕК

**Боз аша төшү
тәртибе кагыйдәләре**

БОЗДА ЙӨРГӘНДӘ КУРКЫНЫЧСЫЗЛЕК ҺӘМ САКЛАУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1. БОЗГА БЕР Ү ЗЕГЕЗ ГЕНӘ КЕРМ ӘГЕЗ!
БОЗНЫҢ НЫКЛЫГЫН АЯК БЕЛӘН
ТИКШЕРМӘГӘЗ!

2. САК БУЛЫГЫЗ!
КАР АСТЫНДА ЯРЫКЛАР,
ТИШЕКЛӘР БУЛЫРГА МӨМКИН

1. НЕ ВЫХОДИТЕ НА ЛЕД В ОДИНОЧКУ!
НЕ ПРОВЕРЯЙТЕ ПРОЧНОСТЬ ЛЬДА
НОГОЙ!

2. БУДЬТЕ ОСТОРОЖНЫ!
ПОД СНЕГОМ МОГУТ БЫТЬ
ПОЛЫНИ, ТРЕЩИНЫ ИЛИ ЛУНКИ

3. ӘГӘР СЕЗНЕҢ ЯНДА БОЗ ЧАТНАП
КИТСӘ, КУРКЫМАГЫЗ ҺӘМ ЙӨГЕРӘ
БАШЛАМАГЫЗ. ӘКРЕН ГЕНӘ
БОЗГА ЯТЫП ЯБЫШЫГЫРГА КИРЕК

4. КУРКЫНЫЧСЫЗ УРЫНГА БОРЫЛЫРГЫЗ!
СЕЗ КИЛГӘН ЮНӘЛЭШТӘН ЙӨРЕГЕЗ.
БИЛБАУ ҺӘМ ШАРФ, ТАКТАЛАР, ЧАҢГЫ, ЧАНА
КЕШЕНЕ КОТКАРЫРГА ЯРДӘМ ИТӘЧӘК

3. ЕСЛИ ПОД ВАМИ ЗАТРЕЩАЛ ЛЕД И
ПОЯВИЛИСЬ ТРЕЩИНЫ, НЕ ПУГАЙТЕСЬ!
ПОСТАРАЙТЕСЬ ЗАЦЕПИТЬСЯ ЗА КРОМКУ
ЛЬДА. ПЛАВНО ЛОЖИТЕСЬ НА ЛЕД

4. ПЕРЕКАТЫВАЙТЕСЬ В БЕЗОПАСНОЕ
МЕСТО! ПОЛЗИТЕ В ТУ СТОРОНУ, ОТКУДА
ПРИШЛИ. РЕМНИ И ШАРФ, ДОСКА, ЛЫЖИ,
САНКИ ПОМОГУТ ВАМ СПАСТИ ЧЕЛОВЕКА

5. ГАЗАПНЫ ТИЗРӘК ЖЫЛЫ
БУЛМӘСЕНӘ КИТЕРЕГЕЗ,
КАПЛАГЫЗ, ЖЫЛЫТЫГЫЗ

6. КАЙНАР ЧӘЙ БЕЛӘН ЭЧЕРТЕГЕЗ,
АРАКЫНЫ ИЧЭРГЭЗ ЯРАМЫЙ!
ХАСТАХАНӘГӘ ЖИБӘРЕГӘ КИРЕК

5. ПОСТРАДАВШЕГО НЕОБХОДИМО БЫСТРЕЕ
ДОСТАВИТЬ В ТЕПЛОЕ ПОМЕЩЕНИЕ,
УКРЫТЬ, ОБОЛОЖИТЬ ГРЕЛКАМИ

6. НАПОИТЬ ГОРЯЧИМ ЧАЕМ,
ПРОТИВОПОКАЗАНО ПРИНИМАТЬ
АЛКОГОЛЬ НАПРАВИТЬ В БОЛЬНИЦУ

01 ЯИСӘ 101, 112 МОБИЛЬ ТЕЛЕФОНЫННАН ШАЛТЫРАТЫГЫЗ

ЗВОНИТЕ ПО НОМЕРУ 01 ИЛИ С МОБИЛЬНОГО 101, 112

Түбән Кама, 2021ел

Нижнекамск, 2021г.

Куркыныч боз билгеләре:

- ✓ Соры, тонык-сөт төстә, күзәнәклә
- ✓ Су агымы, төшүе урыннарында, күпер астында жир асты сулары чыгу урыннарында, тар каналларда, сазлы ярларда, жылы һәм кайнар сәнәгать һәм коммуналь калдыклар ташлау урыннары янында боз ныклыгы начар булырга мөмкин
- ✓ Жылы вакытта боз тизрәк ярлар янында һәм су тиз агымлы урыннарда эри
- ✓ Кар астында боз һәрвакыт нечкәрәк, кар сулы урыннарны каплап боз калынлыгы артуны әкрәнәйтә.
- ✓ Боз калынлыгын аяк белән бәрү ысулы белән тикшерү тыела

Куркынычсыз боз - тигез, шома, ачык, калынлыгы 7 сантиметрдан да ким булмаган зәңгәр яки яшел төсмерле. Өстенә чыкканда чатырдамаска тиеш

ТР гражданнар оборонасы
һәм гадәттән тыш хәлләр буенча
уку-методик үзәгенең
Яр Чаллы шәһәре филиалы

2021

**Боз астына
киткән
очракта...**

Боз астына киткәндә үз-үзеңне тоту кагыйдәләре:

- су астына баш белән төшмәскә;
- авыр әйберләрне салырга – сумка, рюкзак һ.б.;
- паникага бирелмәскә, ярдәм сорарга;
- төшкән урын ягыннан чыгарга;
- боз өстенә ятып кулларны киң куярга;

Каткан сулыкларда боз астына китү куркынычы бар!

- боз өстенә аякны күтәреп, ярылган урыннан читкә төгәрәргә;

- үзегезнең эзләрегез буенча 3-4 метр үрмәләп чыгарга.

Судан бозга чыккач та, кире суга китмәс өчен, торып чабарга **ярамый.**

Гомуми кагыйдәләр:

- ❖ *Ярдан, вакытны югалтмыйча, жылы бинага барып җитәргә;*
- ❖ *Барлык киемне салып сыгарга;*
- ❖ *Тәнне кызарганчы кызу ышкырга;*
- ❖ *Мөмкин булганда коры кием кияргә;*
- ❖ *Кайнар чәй эчәргә. Алкоголь эчемлекләр тыела!*
- ❖ *112 номеры буенча ашыгыч ярдәм чакырырга.*

Су басу –

ул матди зыян китерә торган, халыкның сәламәтлегенә зыян һәм кешеләрнең һәлак булуына китерә торган, елгага, күлгә һәм сусаклагычка якын булган җирләргә су керүе

БЕРДӘМ КОТКАРУ ХЕЗМӘТЕ

112

ЯНГЫН СҮНДЕРҮ

ХЕЗМӘТЕ 101 01

ПОЛИЦИЯ

ХЕЗМӘТЕ 102 02

АШЫГЫЧ ЯРДӘМ

ХЕЗМӘТЕ 103 03

ГАЗ ХЕЗМӘТЕ

104 04

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ ҺӘМ
ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР БУЕНЧА
УКЫТУ-МЕТОДИК ҮЗӘГЕ

БЕЛЕШМӘЛЕК

Су басу
вакытында үз-
үзеңне тоту
кагыйдәләре

Яшел Үзән шәһәре

2021

Гадәттән тыш хәл чыкканчыга кәдәр башкарасы эшләр:

- тынычлыкны саклагыз;
- күршеләрне кисәтегез, балаларга, инвалидларга һәм өлкәннәргә ярдәм итегез;
- гадәттән тыш хәл турында хәбәрләр тыңлау өчен радионы кабызыгыз.

Гадәттән тыш хәл вакытында нәрсә эшләргә:

Өйдә чакта:

- суны ябарга, газ һәм электрны сүндерергә;
- кыйммәтле предмет һәм әйберләрне өске катларга меңгерергә;
- ишек һәм тәрәзәләрне ябарга;
- кирәк булган барлык әйберләрне жыярга: йөзү чаралары, баулар, баскычлар, сигнал бирү жайланмалары;

- йортның түбәсенә, чарлагына яки өске катларына менегез һәм сигнал бирегез:

якты вакытта – ак яки төсле япма белән болгап яки аны элөп куөп,
караңгы вакытта – ут сигналы яки вакыт-вакыт тавыш белән.

Эвакуация турында кисәтмә алгач:

- жылы һәм уңайлы киөм, аяк киөмен, юрганнар, акча һәм кыйммәтле әйберләрне өзерлөгез;
- 3 көнлек азык запасы өзерлөгез;
- беренче ярдәм даруларын һәм чараларын өзерлөгез;
- паспорт һәм башка документларны су үтми торган пакетка төрегез;
- коткару хөзмөтеннән эвакуация турында хәбәр алгач, йорттан китегез.

ҮЗЕГӨЗ БЕЛӨН БИК КИРӨКЛЕ ӘЙБЕРЛӨРНЕ ГӨНӨ АЛЫГЫЗ!!!

Машинада чакта:

- су баскан юллардан бармагыз – агым алып китү куруынычы бар;
- ватык машина белән су баскан урында калсагыз, машинадан чыгыгыз, ярөдм чакырыгыз.

Гадәттән тыш хәл беткәннән соң башкарасы эшләр:

- кирәк булганда, зыян күрүчелөргә ярдәм итегез;
- сак булыгыз;
- йорт конструкцияләренең ныклығын тикшерегез;
- учак яндырмагыз, электр утын кабызмагыз;
- ишек-тәрәзәләрне ачып йортны жыллөтегез;
- газ, электр һәм су белән куллану белгечләр рөхсәтеннән соң гына рөхсөт ителә;
- радио буенча коткару хөөмөте киңөшлөрен тыңлагыз?

Алдагы очракларда нәрсә эшләргә:

1. Сезнең йортыгызга су басу куркынычы янаганда:

- электр энергиясен сүндерегез;
- жылыту мичләрендәге утны сүндерегез;
- йорт алдындагы барлык беркетелмәгән эйберләрне кертеп куегыз яки беркетегез;
- барлык кыйммәтле эйберләрне чарлакка яки өске катларга меңгерегез;
- аскы каттагы ишекләрне һәм тәрәзәләрне фанера яки агач такталар белән кадкалап куегыз (бу тәрәзә пыялаларын йөзүче чупчардан һәм бүрәнәләрдән саклап калачак);
- торак йортларны һәм милекне иминиятләштерү турында алдан кайгыртыгыз.

2. Эвакуация башлангач:

- тынычлыкны саклагыз;
- күршеләрне кисәтегез, балаларга, инвалидларга һәм өлкәннәргә ярдәм итегез;
- акча һәм документларны полиэтиленга төрегез;
- үзегез куллана торган даруларны әзерләгез;
- үзегез белән мөндәр тышы һәм жәймә, бәдрәф кирәк-яраклары, жылы һәм жиңел эйберләрне генә алыгыз;
- коткаручылар киңәшләрен төгәл үтәгез;
- ярдәм килгәнче яки су дәрәжәсе төшкәнче йортның өске катларнда һәм түбәсендә булыгыз;
- сезне тизрәк табу максатларында сигнал бирегез: якты вакытта – ак яки төсле япма белән болгап яки аны элөп куөп, караңгы вакытта – ут сигналы яки вакыт-вакыт тавыш белән.

3. Су дәрәжәсе күтөрелгәндә:

- Мөмкин кадәр күбрәк суда батымый торган эйберләр жыярга (мөмкин булганда, бергә бөйлөп) тырышыгыз. Бу – машина камералары, бүрәнәләр, өстәлләр булырга мөмкин. һәрхәлдә, киөм астына капкачлары яхшы ябылган пластик шешәләр кыстырыгыз.

4. Су дәрәжәсе түбәнөйгәндә:

- йортка керү алдыннан йортның төп корылмалары төзөк хәлдә икәнөн ачыклагыз;
- йортны жыллатегез, газ, электр һәм су белән кулланы белгечләр газ чыгу куркынычы булмауга инангач кына рөхсәт ителә;
- суга лөккөн ризыкны ашамагыз;

• коены куллану алдыннан котка-
ручыларны яки санитария
хезмәткәрләрен суның сыйфатын
тикшерүен сорагыз.

Жәмәгать!

Теләсә кайсы шартларда үз-
үзегезне кулда тотыгыз, паникага
бирелмәгез, тиз эш итегез, әмма
уйлап һәм
ыгы-зыгыдан башка!

Исегезгә төшерәбез, **ТР ГТХМ**да
һәләкәтләр турында хәбәрләрне
кабул итү өчен түбәндәге
телефон номерлары бар:

стационар телефоныннан:

101, 288-46-46, 112

мобиль телефоныннан

112 номерына шалтрату бушлай

ЭКСТРЕМАЛЬ ХӘЛЛӘРДӘ ЯРДӘМ СОРАП КАЯ МӨРӘҖӘГАТЬ ИТӘРГӘ БУЛА

Бердәм коткару хезмәте телефоны
(мобиль һәм стационар
телефоныннан) **112**

ГТХМ һәм янгын хезмәте **101**

Полиция **102**

Ашыгыч медицина ярдәме **103**

Горгаз **104**

ТР ГТХМ оператив дежурсы **288-46-46**

Казан шәһәре гражданнар
оборонасы һәм гадәттән
тыш хәлләр эшләре
идарәсе оператив дежурсы **264-29-00**

Һәләкәтләр медицинасы
үзәгенең оператив дежурсы **293-49-95**

Эзләү-коткару хезмәте **272-43-12**

420033, Татарстан Республикасы,
Казан ш., Коләхмәтов ур., 5А йорт.
тел.: (8432) 554-48-09

Татарстан Республикасы гражданнар
оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр
буенча Укыту-методик үзәгенең әзерләү
бүлгә

БЕЛЕШМӘЛЕК

**Су басу вакытында
үз-үзеңне тоту кагыйдәләре**

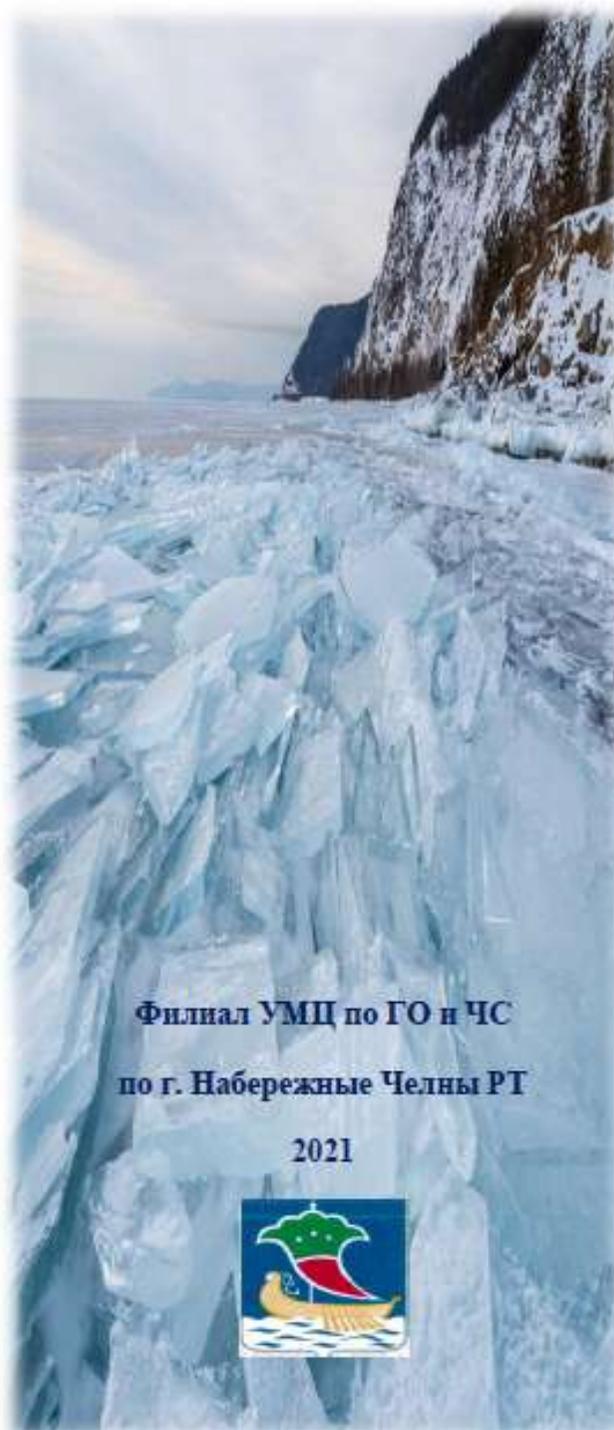
Казан ш.
2021

Признаки опасного льда:

- ✓ Цвет – серый, молочно-мутный, пористый
- ✓ Лед может быть непрочным около стока вод, на течении, в местах выхода подводных ключей под мостами, в узких протоках, у болотистых берегов, вблизи мест сброса теплых и горячих промышленных и коммунальных вод
- ✓ В теплую погоду лед быстрее всего тает у берега и на «быстрине»
- ✓ Под снегом лед всегда тоньше, к тому снег маскирует полыньи, замедляя рост ледяного покрова
- ✓ Запрещается проверять толщину льда ударами ног

Безопасный лед – ровный, гладкий, прозрачный с голубоватым или зеленоватым оттенком, толщиной не менее 7 см. При выходе на поверхность не должен трещать.

Филиал УМЦ по ГО и ЧС
по г. Набережные Челны РТ

2021

**Если
Вы
провалялись
под лед...**

Правила поведения при провале под лед:

- не погружаться в воду с головой;
- скинуть с себя тяжелые вещи – рюкзак, сумка и т.д.;
- не паниковать, позвать на помощь;
- выбираться в сторону, с которой произошло падение;
- наползать на лед, широко раскинув руки в стороны;

При нахождении на замерзших водоемах, есть риск провалиться под лед!

- забросить на лед ногу, откатиться от полыньи;

- проползти 3-4 метра по своим следам;

После выхода из воды на лед, вставать и бежать **нельзя**, чтобы вновь не провалиться.

Общие правила:

- ❖ На берегу, не теряя времени, добраться до теплого помещения;
- ❖ Снять и отжать всю одежду;
- ❖ Энергично растереть все тело до покраснения кожи;
- ❖ По возможности переодеться в сухую одежду;
- ❖ Выпить горячего чая. Ни в коем случае не пить алкоголь!
- ❖ Вызвать скорую помощь – 112.

ПАМЯТКА

Правила поведения при наводнении

г. Зеленодольск
2021

ЕДИНАЯ СЛУЖБА СПАСЕНИЯ

112

ПОЖАРНЫЕ	101	01
ПОЛИЦИЯ	102	02
СКОРАЯ ПОМОЩЬ	103	03
ГАЗОВАЯ СЛУЖБА	104	04

Наводнение –

это затопление водой прилегающей к реке, озеру, водохранилищу местности, которое причиняет материальный ущерб, наносит урон здоровью населения и приводит к гибели людей

Действия до чрезвычайной ситуации:

- сохраняйте спокойствие;
- предупредите соседей и помогите детям, старикам и инвалидам;
- включите радио, чтобы получить известия о развитии чрезвычайной ситуации.

Действия во время чрезвычайной ситуации:

Если Вы дома:

- отключите газ, воду, электричество;
- перенесите на верхние этажи ценные предметы и вещи;
- закройте окна и двери;
- соберите все, что может пригодиться: плавсредства, веревки, лестницы, сигнальные средства;
- поднимитесь на верхние этажи здания, чердак или крышу

и подавайте сигнал бедствия:
днем — вывешиванием или размахиванием белым или цветным полотнищем,
в темное время — световым сигналом и, периодически, голосом.

Если получено предупреждение об эвакуации:

- подготовьте теплую и удобную одежду, сапоги, одеяла, деньги и ценности;
- соберите 3-дневный запас еды;
- подготовьте аптечку первой помощи и лекарства;
- заверните в непромокаемый пакет паспорт и другие документы;
- покиньте дом, как получите распоряжение об эвакуации от спасательных служб.

**БЕРИТЕ С СОБОЙ
ТОЛЬКО ТО, ЧТО АБСОЛЮТНО
НЕОБХОДИМО!!!**

Если Вы в машине:

- избегайте езды по затопленной дороге – вас может снести течением;
- если вы оказались в зоне затопления, а машина сломалась, покиньте её и вызовите помощь.

Действия после чрезвычайной ситуации:

- при необходимости помогите пострадавшим;
- соблюдайте осторожность.
- проверьте, надежны ли конструкции дома;
- не включайте электричество и не разжигайте огонь;
- проветрите помещение, открыв все окна и двери;
- **не пользуйтесь** газом, электричеством, водопроводом и канализацией, пока этого не разрешат специалисты;
- продолжайте слушать радио и следуйте инструкциям спасательных служб.

Что делать, если:

1. Вашему дому грозит наводнение:

- отключите электричество;
- погасите огонь в отопительных печах;
- закрепите все плавучие предметы, находящиеся вне зданий, или разместите их в подсобных помещениях;
- перенесите все ценные вещи на верхние этажи или чердак;
- забейте окна и двери нижних этажей досками или фанерой (это защитит ваши стекла от плывущего мусора и бревен);
- позаботьтесь о заблаговременном страховании жилых домов и имущества.

2. Началась эвакуация:

- сохраняйте спокойствие;
- предупредите ближайших соседей и помогите детям, старикам, инвалидам;
- упакуйте деньги и документы в полиэтилен;
- соберите аптечку с лекарствами, которыми вы чаще всего пользуетесь;
- возьмите с собой только теплые и одновременно легкие вещи, туалетные принадлежности, постельное белье;
- четко выполняйте инструкции спасателей;
- до прибытия помощи или спада воды, находитесь на верхних этажах и крышах зданий;
- чтобы Вас могли быстрее обнаружить днем - вывесите как можно выше какую-нибудь цветную тряпку или полотенце, а ночью подавайте сигналы фонарем или кричите.

3. Поднимается уровень воды:

- постарайтесь собрать (если получится и связать) как можно больше предметов, которые не тонут в воде - это могут быть бревна, столешницы, автомобильные камеры. В крайнем случае, под одежду подложите пустые, плотно завинченные пластиковые бутылки.

4. Вода спала:

- прежде чем зайти в дом, убедитесь, что несущие конструкции остались неповрежденными;
- проветрите помещение, не зажигайте огня и не включайте электричество, пока специалисты не

удостоверятся, что нет утечки газа (если он подведен к вашему дому);

- не употребляйте в пищу попавшие в воду продукты;
- попросите спасателей или сотрудников санитарной службы проверить качество воды, прежде чем пользоваться колодцем.

Граждане!

В любой обстановке не теряйте самообладания, не поддавайтесь панике, действуйте быстро, но без суеты и уверенно!

Напоминаем, что в **МЧС РФ** для приёма сообщений о происшествиях задействованы следующие телефонные номера:

со стационарного телефона:

101, 288-46-46, 112:

с мобильного телефона

бесплатный вызов по телефону 112

КУДА МОЖНО ОБРАТИТЬСЯ ЗА ПОМОЩЬЮ В ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ СИТУАЦИЯХ

Единый телефон службы спасения (с мобильного и стационарного телефона)	112
МЧС и пожарная служба	101
Полиция	102
Скорая медицинская помощь	103
Горгаз	104
ЦУКС Главного управления МЧС РФ по РТ	288-46-46
Оперативный дежурный УГОЧС г. Казани	264-29-00
Оперативный дежурный Центра медицины катастроф	293-49-95
Поисково-спасательная служба	272-43-12

420033, Республика Татарстан,
г. Казань, ул. Кулахметова, д. 5А.
тел.: (8432) 554-48-09

Учебно-методический центр
по ГО и ЧС Республики Татарстан

ПАМЯТКА **Правила поведения** **при наводнении**

г. Казань
2021